Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 102.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

PIĄTEK 5 Maja 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.		Stop. ciepła pod. Reau.		Psychometr		Wiatr		Stan atmosfery	Zjawiska nadzwyczajne i różne uwagi.
3	6	27 6.	71	+ 1.	6	2	13	Pł.Zachodni	słaby	Pogoda	
	2	5.	97	+10.	8	3.	59	PPł. Zachodni	„	„	
	10	5	85	+ 6.	4	2	80	Wschodni	„	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Maj 1848 r.

Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnej kosztował korzec złp. 28 groszy 11
Żyta celnego „ „ „ 26 „ 5
Wół ciężki wypadł na . . . „ 266 „ 19
Wół lżejszej wagi, wypadł na „ 160 „ 23
Ciele w średniéj cenie kosztowało „ 14 „ 10
Wieprz tłusty . . . . „ — „ —
Wieprz chudy . . . . „ — „ —
Skop . . . . „ — „ —
Mięsa wołowego ze śpaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale . . funt groszy 13
tegoż z drobniejszego bydła „ „ 11
Mięsa koszernego dla żydów funt drożéj o „ 5½
Polędwicy wołowéj . . . . . funt groszy 15
Cielęciny pięknéj . . . . . . „ „ 10
Skopowiny pięknéj . . . . . . „ „ —
Wieprzowiny z skórką i słoniną „ „ —
tejże bez skórki . . . . . „ „ —
Słoniny świeżéj czyli biłu . . . „ „ —
świeżéj grubéj . . . . . „ „ —
„ tejże wyprawnéj suszonéj lub wędzonéj . . . . zł. — „ —
Bułka lub rożek z pięknéj mąki pszennéj za grosz 1 ma ważyć . . . . łut 4½
„ za groszy 2 . . . . „ 9
Bułka i rożek z masłem na mléku a Merkerta za grosz 1 ma ważyć . . . . łut. —.
„ za groszy 2 . . . . „ —.
Bochenek chleba stołowego za groszy 3 ma ważyć . . . . łut. 16
„ za groszy 6 . . . . . . funt 1 „ —
„ za groszy 12 . . . . . . „ 2 „ —
Chleba bochenek żytniego z czystéj mąki za groszy 3 ma ważyć . . . funt — łut. 22
„ za groszy 6 . . . . „ 1 „ 12
„ za groszy 12 . . . . „ 2 „ 24
„ za groszy 24 . . . . . . „ 5 „ 16
„ razowego bochenek za groszy 6 ma ważyć . . . funt 1 „ 14
Chleba za groszy 12 . . . . . . funt. 2 łut. 28
Placek solony za grosz jeden . . „ — „ 10
Mąki pszennéj przedniej miarka czyli 8 kwart kosztuje . . . złp. 1 gr. 25
„ bółczanej . . „ . . . . . „ 1 „ 15
„ sredniéj . . „ . . . . . „ 1 „ 2
Mąki pośledniéj . „ . . . . . zł. — g. 21
„ żytnej w najlepszym gatunku . „ 1 „ 10
Soli centnar wagi berlińskiéj . . . zł. 21 „ —
„ funt płaci się po . . . . „ — „ 6
Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36 garncowa u piwowara zł. 30 gr. 25, piwa takiegoż u szynkarza garniec zł. – gr. 28, kwarta gr. 7. — należycie wystałego butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana gr. 8.
Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara złp. 27. g. 8, u szynkarza garniec gr. 24.
Piwa flaszowego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara zł. 18 g 19, u szynkarza garniec gr. 16.
Swiec rurkowych z czystego łoju funt złp. 1 g. 14,
„ ciągnionych z knotami bawełnianemi . . . . „ 1 gr. 2
Mydła dobrego tallowego . . . . . „ „ 26

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien miéc szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Z Ces. Król. Urzędu Cyrkularnego.
Kraków dnia 1 Maja 1848 r.

(podpisano) *Terlecki.*

Protestacya deputacyi Polskiéj w Wiédniu.

Ogłoszona na dniu 25 b. m. Ustawa Konstytucyjna Cesarstwa Austryackiego, zléwa Reprezentacyą Królestwa Galicyi z Sejmem w Wiédniu odbywać się mającym.

Bez dalszego zasięgania głosu Prowincyi, służy sejmowi temu między innemi prawo stanowienia o

ilości wojska, o nakładaniu podatków, zaciąganiu długów Państwa, sprzedaży dobr narodowych, roztrząsania nareszcie i stanowienia budżetu.

Przeciwko temu przelaniu praw jakie *wyłącznie* służą żądanéj przez naród reprezentacyi Królestwa Galicyi, na sejm wiédeński, *deputacya polska niniejszém najuroczyściéj protestuje.*

Rzeczona Ustawa Konstytucyjna wbrew przeciwna wynurzonym w adressach z d. 18 Marca i 6 Kwietnia r. b. życzeniom narodu, wbrew przeciwna dobru kraju i monarchy; wbrew przeciwna powszechnie objawionemu przekonaniu wszystkich ludów, ustawa ta mówimy jest *nową Sankcyą dawnego podziału Polski.*

Sam bowiem traktat wiédeński z 1815 roku, uznaje jedność plemienia oderwanych gwałtownie części polskiego kraju, *zapewniając* im pod trzema rozmajtemi dynastyami *Instytucye i Reprezentacyą narodową.* Obwodowi zaś Krakowa Konstytucyą republikańską.

Ustawa zaś konstytucyjna z d. 25 b. m. powraca przeciwnie do zasad podziału Polski w r. 1772 i mówi tylko o narodowości i języku, z opuszczeniem reprezentacyi narodowéj i rządu narodowego.

Odmówiona nam reprezentacya narodowa i rząd *jedynie* własny, jako wywalczenie rewolucyi 13 marca, żądaniem jest narodu.

Tę formalną i uroczystą Protestacyą zakładamy w imieniu naszych praw niezbytych w imieniu całego Polskiego narodu.

Wiedeń 27 Kwietnia 1848.

(Tu podpisy).

AUSTRYA.

Wiedeń 2 Maja. Jego C. K. Mość na przedstawienie ministra oświecenia publicznego, zamianować raczył Dr. Pawła Szafarzyka bibliotekarzem przy Uniwersytecie Pragskim. (G. d. W.)

Na artykuł zamieszczony w Gazecie wieczornéj Wiedeńskiéj z dnia onegdajszego, tyczący niespodziéwanego, a bardzo przykrego dla ludu odsunienia od ministerstwa wojny, F. M. Zanini powszechne posiadającego zaufanie; tenże, w artykule, przez siebie do tegoż dziennika z dnia wczorajszego podanym, tłumaczy się, iż usunięcie to nie pochodzi z żadnych intryg, lecz jedynie uważając na ważność obecnych okoliczności w jakich się Ojczyzna znajduje, jest jego obowiązkiem jako dobrego obywatela ustąpić miejsca zdolniejszemu od siebie. Na dowód rzetelności swego tłumaczenia podaje tę okoliczność, iż w pierwszych dniach po objęciu ministerstwa wojny, starał się już raz o uwolnienie od tychże obowiązków.

Triest 27 Kwietnia. Z głównéj kwatery w Udinie dochodzi wiadomość, że rozpoczęto ugody z Palmą lecz te do żadnego jeszcze nie przyprowadziły rezultatu. Pod mostem na Tagliamento zostało 17 tam zburzonych, a około ich odbudowania usilnie pracują.

Papiezki statek kupiecki który dzisiaj z Ankony tutaj zawinął, doniósł że widziano na telegrafach Monte Conero oznaki kilka okrętów wojennych zapowiadające, lecz ich bander rozróżnić nie można było. Poczém wojenny bryg angielski „*Harlequin*“ naszą przystań opuścił, aby się do Ankony udał.

WĘGRY.

Gazeta z Pesztu zawiéra 5 rozporządzeń urzędowych prezydenta ministrow, z których cztéry są następne:

1) Z nie małym zadziwieniem dowiedziało się ministerium Węgierskie, że Nadworna rada wojenna Wiedeńska, a mianowicie Wiedeńskie ministerium wojny, zarządza jeneralnemi komendami wojsk Węgierskich, i prowincyj z Węgrami połączonych; gdy zaś według praw, na ostatnim sejmie uchwalonych, wykonawcza władza nad powyższem wojskiem do ministerium Węgierskiego należy, a jak doświadczenie pokazało, w tym przedmiocie ministerium Wiedeńskie żadnych nie wydało instrukcyj; przeto ministerium Węgierskie zawiadomiło już w d. 16 Kwietnia wszystkie komendy wojsk Węgierskich i należących prowincyj, iżby rozkazy w myśl powyższéj ustawy, wyłącznie od ministerstwa Węgierskiego odbierały, a każde nieposłuszeństwo, jako opór przeciwko prawu będzie uważane. Tymże komendom zarazem polecono, przedłożenie niezwłoczne rapportów o stanie swoich arsenałów i o zapasach wojennych, zarazem stanowczo zarządzono odwołanie z Włoch pułków Węgierskich.

O tém wszystkiém zawiadamia się ministra spr. zagranicznych, aby nadwornéj radzie wojennéj w Wiedniu, a mianowicie ministeryum wojny oświadczył, iż Węgierskie ministeryum przy najlepszych chęciach nie jest w stanie utrzymać wybuchu opinii publicznéj, na wypadek gdyby odłożono jeszcze odwołanie z Włoch Węgierskich pułków. Minister więc ma o wykonanie niniejszego postanowienia nalegać.

2) Z powodu nadchodzących wiadomości z wielu części państwa, iż publiczny pokój, i porządek jest zagrożonym, zawiadomiono ministra spraw zagranicznych, w związku z powyższym rozporządzeniem, aby wyjednał powrot wojsk liniowych Węgierskich w Galicyi i Morawie znajdujących się, inaczéj wszelka odpowiedzialność z tąd wynikła, ciążyć na nim będzie.

3) Ministeryum uważając drażliwe położenie monarchii, aż dotąd wstrzymywało się z odwołaniem do kraju swych wojsk, spodziewając się że porządek publiczny na innéj drodze utrzymanym będzie. Gdy zaś codziennie nowe objawiają się niepokoje, ministeryum nie może dłużéj milczeć, i pozwolić, aby kraj stał się łupem anarchii i wyuzdania. A gdy w całym kraju konstytujące wojsko zaledwie wynosi 18,000, Ministeryum za tém jest przekonane, że wtedy tylko jest zdolne utrzymać porządek publiczny, za co jest odpowiedzialne, jeżeli mocne jest rozrządzać potrzebnemi środkami.

4) Ministeryum wezwało xięcia Pawła Esterhazego minirtra spraw zagranicznych, aby prośbę deputowanych Galicyi, poparł w imieniu Węgierskiego ministerstwa, i aby się starał dla nich tyle wyjednać, ile już Czechy pozyskały. (G. d. W.)

KRÓL. LOMBARDZKO-WENECKIE.

Tymczasowy rząd w Medyolanie wydał na dniu 20 Kwietnia postanowienie, w którém warunki do zaciągnienia pożyczki 24ch milionów lirów, a to dla opędzenia kosztów wojennych, umocowane zostały.

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Berlin 29 *Kwietnia.* — Dawniejszy zapał naszych uczniów dla sprawy Polskiéj w W. X. Poznańskiém, w tym stopniu ostygł, że oddział tychże oświadczył publicznie, iż jeżeli kroki nieprzyjacielskie Polaków przeciwko Niemcom tamże osiadłym nie ustaną, gotowemi są na pomoc pospieszyć, i z niemi zwyciężyć lub umrzeć?

Jenerał porucznik Hr. Canitz, powołany został na ministra wojny.

— *Dnia* 30 *Kwietnia.* —

Mamy więc zupełną wolność druku, a żadnych dzienników. Z trudem wydawanych przez Burszów i Akademików urywków poznać można, jak posiadacze Drukarń, nie mogąc odpowiedzieć wymaganiom, postanowili utworzyć centralne bióro podawcze dla potrzebniejszych druków.

— *Dnia* 1 *Maja.* —

Przybyłych koleją żelazną z Wrocławia kilkaset Polaków, straż obywatelska, do dworca kolei żelaznéj Potsdamskiéj eskortowała, przez co, nie mogli się w mieście zatrzymać. Za ich przybyciem, jeneralny marsz uderzono (!).

Krolewiec 27 *Kwietnia.* Cesarz Rossyjski miał oświadczyć na pożegnalném posłuchaniu posłowi bawarskiemu, iż pod żadnym względem nie będzie się mieszał do wewnętrznych spraw niemiec, że także nie przeszkadza organizacyi Polski, a nawet przechodu uzbrojonego korpusu ochotników do Polski, nie będzie uważał za wypowiedzenie wojny (?)

Tylżyc 25 *Kwietnia.* Znacznie się tu zmieniła nieprzyjazna opinia przeciw Rossyi z powodu nieroztropnego i zdradzieckiego obchodzenia się Polaków w W. X. Poznańskiém; zdaje się, że Cesarz Rossyjski charakter Narodu Polskiego pojął dostatecznie. Władze Rossyjskie od niejakiego czasu zdają się z większą ludzkością jak pierwéj postępować, i szczególniéj wszelkie wzburzenia ludu pomijać; wojsko dobrze bywa w potrzeby zaopatrzone, i ludzcéj traktowane.

Poznań 28 *Kwietnia.* Wielka jest niejedność w opinii pomiędzy Polakami, jedni nie chcąc reorganizacyi, chcą przy dawném porządku pozostać, protestując przeciw podziałowi W. Xięstwa. Exaltowani mówią: zwyciężyć lub umrzeć; najprzód muszą nam całe W. X. oddać, i całą oswobodzić ojczyznę, a wtedy gdy w równych siłach traktować będziemy, zechcemy dobrowolnie niemieckie obwody zwrócić. Jak się zdaje, umiarkowane stronnictwo otrzyma przewagę i wstrzyma dalszy rozlew krwi, co niestety, w tych tygodniach wiele razy nastąpiło.

— *Dnia* 29 *Kwietnia.* —

W mieście Buku zaszła utarczka pomiędzy wojskiem pruskiém a powstańcami, ostatni wiele straty ponieśli. W tych walkach bez celu, żałować tylko należy, że bezwolni, fałszywemi podnietami poruszeni rolnicy, i patryotyzmem uniesiona młodzież, bez użytku krew swoją przelewają, podczas gdy chytrzy przywódzcy w bezpiecznym zakątku wodze trzymają, a jako zagorzalcy nic do stracenia nie posiadający, lub samoluby chciwi sławy, świętą miłością Ojczyzny, swoje pokrywają intrygi. O ile pomiędzy ludami Europy dzielnym jest Naród Polski, o ile wzniosłym przez swoją miłość Ojczyzny, dla której żadnych nie szczędzi ofiar, — atoli brakuje temu Narodowi odwagi cywilnéj i roztropności.

— *Dnia* 30 *Kwietnia.* —

Libelt miał wystąpić z Centralnego Komitetu, a Mierosławski zwątpił. Szkoda silnego Narodu, który posiada w sobie wiele wybornych żywiołów — lecz także wielką liczbę bez zastanowienia politycznych fanatyków, do niczego nieużytecznych, obok burzliwych i śmiałych do powstania przeciw każdemu rządowi, i każdemu prawu. (G. Wr.)

NIEMCY.

Frankfort nad M. 26 *Kwietnia.* Pagenstecher złożył sejmowi przygotowawczemu, w imieniu odbytéj kommissyi sprawozdanie, tyczące kwestyi Polskiéj. Sprawozdanie to między innemi zawiera dwa artykuły, pierwszy przedstawiający potrzebę roztrząsnienia wniosku Niegolewskiego o bezzwłoczne przywrócenie Polski, drugi zaś o powtórne wniesienie kwestyi zjednoczenia opinij Polaków w Poznańskiém, i w Galicyi. Rozpoznanie tych wniosków na południejsze posiedzenie odłożono. Po otwarciu którego to posiedzenia prezydent oświadczył, iż kommissya zgodziła się, by deputacyą wysłać do Poznania, dla dokładnego zbadania tamtejszego stanu rzeczy. Wedemeyer oświadczył się przeciwko temu, Reh jednak, ganiąc wprzód nieuwagę sejmu co do przejścia niemiec przez 500 Polaków, żarliwie teraz przemawiał za przywróceniem Polski, do czego niemcy, przynajmniéj co do niepodległości Poznania i Galicyi, przystąpić powinny. Szleiden nadmieniając, że Niemcy nie są teraz w możności przywrócenia Polski, czyni uwagę, iż wprzód Polacy pomiędzy sobą zgodnemi być powinni. Abegg złożył wyjaśnienienie tyczące interesów Polski, i uczynił wniosek obejmujący reorganizacyą Polski i Galicyi. Wenedey oświadczył, się przychylnie, natomiast Jacoby żąda pośrednictwa sejmu związkowego, do zwołania prowincyonalnego sejmu w Poznaniu, dla uporządkowania tamtejszych zatargów. Szuselka dzielenie W. X. Poznańskiego nazywając czwartym podziałem Polski, nazywa to niesprawiedliwością, i protestuje przeciwko temu. Pomiędzy innemi mowcami, Robert Blum żarliwie przemówił za niepodległością Polski, popiérając zdanie Szuselki. (G. w. W.)

FRANCYA.

W d. 15 kwietnia przybył do Ajaccio Napoleon Bonaparte, syn byłego króla Westfalii. Od czasu powrotu jenerała Bonapartego z Egiptu, jest to pierwszy członek téj sławnéj familii, przybywający na ziemię Korsyki. (G. d. W.)

WŁOCHY.

Rzym. *Gaz: di Roma* pod d. 14 kwietnia donosi: Oddział wojsk pod rozkazami jenerała Ferrary zostający, w następującym porządku Ankonę opuszczał: 10 kwietnia pierwszy legion rzymski (2

bataliony, 11go jeden pułk strzelców, 12go drugi legion rzymski, 13go jeden oddział ochotników (dwa pułki), 14go drugi oddział ochotników.

Gaz. di Roma z 17 kwiet. zawiera następującą wiadomość: Neapolitańskie wojska od Abruzzo puściły się w drogę, i przejdą przez państwo Kościelne. Zaledwie co tylko rząd otrzymał prośbę względem przechodu wojsk, aliści spieszył się czymprędzéj do tego pozwolenie udzielić, z tém nadmienieniem, że dołoży wszelkiego starania, aby wojsku na wszelki sposób w przechodzie ulżyć.

Przez to dowiódł rząd nie tylko swego przyjacielskiego sposobu myślenia ku innym rządom Włoskim, lecz przekonał nadto, że żadnych nie zaniedbuje środków, mogących przyłożyć się do popierania tryumfu narodowéj sprawy.

Te świeże nowiny z Państwa Kościelnego stoją w rażącéj sprzeczności z oświadczeniem posła papiezkiego w gaz. Wiedeńskiéj Nr. 120 z d. 20 kwietnia umieszczonéj: *że ojciec Sty i jego rząd nie zaprzestały i nie przestaną przyjacielskie stosunki z dworem ces. austr. utrzymywać.*" Prosimy w tym względzie o wyjaśnienie.

Parma. Z polecenia wydziału spraw wewnętrznych, wszystek tak ruchomy jak i nieruchomy majątek, należący do zmarłéj arcyxiężnéj Maryi Ludwiki, zasekwestrowano.

Państwo Kościelne. — *Rzym 20 Kwietnia.* — Wczoraj przybył do Civitavecchia parostatek sycylijski *il Palermo*; z 118 pasażerów na tymże znajdujących się, jest 93 ochotników wojskowych, których rząd sycylijski do Lombardyi posełał, reszta zaś są kommissarze przeznaczeni do dworów włoskich i dyplomaci do dworów zagranicznych.

Onegdaj zburzono mury oddzielające tak zwane żydowskie miasto, od innych części naszego miasta.

Dodatek do *Gazzetta di Roma* z d. 18 kwietnia, obejmuje bardzo ważną wiadomość z Costozza obok Werony, iż: Austrya zaproponowała królowi Albertowi, że odstąpi mu Lombardyi, aby tylko jego wojska za Mincio nie przekraczały, na co Karol Albert odpowiedział, że nie przedsięwziął wojny w zamiarze zdobywania prowincyj, lecz jest jego obowiązkiem jako xięcia włoskiego, aby narody włoskie, z obcego oswobodzić ucisku. (G. d. W.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 3 do dnia 4 Maja.

Hoszowski Nereusz ob., Żurawski Józef, Gaszyński Maciéj, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Gorajska Ludwika ob., Pieniążek ob., Kasprzykiewicz, Nerenowicz ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

CENY ZBOŻA

Na Targowicy publicznéj w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

Dnia 1 i 2 Maja 1848 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	zł.	gr	zł.	gr	zł.	gr	zł	gr	zł.	gr	zł.	gr
Korzec Pszenicy .	—	—	29	—	—	—	26	—	—	—	23	—
„ Żyta . .	—	—	26	—	—	—	24	—	—	—	—	—
„ Jęczmieni.	—	—	23	—	—	—	20	—	—	—	16	—
„ Owsa . .	—	—	13	—	—	—	12	—	—	—	11	—
„ Grochu . .	—	—	34	—	—	—	31	—	—	—	—	—
„ Jagieł . .	—	—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepak zi.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepak le.	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniaki	16	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	—	96	—	—	—	84	—	—	—	—	—

Centnar siana od złp. 2 gr. 24, do złp. 2 gro. 12.
„ słomy od złp. 1 gr. 18, do złp. 1 gro. 12.

Spirytusu garniec z opłatą od zł. — gr. — do zł. 8 gr. 15
Okowity „ „ od zł. — gr. — do zł. 7. gr. —

Sporządzono w Biórze C. K. Kommis. Targowego
Kraków d. 2 Maja 1848 r.

C. K. Kommissarz Targowy
W. Dobrzański.

Dnia 5 Maja 1848 o godzinie 11téj przed południem przy Sukiennicach M. K. w Rynku Głównym w drodze exekucyi Sądowéj meble i różne sprzęty domowe przez publiczną licytacyą za gotową zaraz zapłatę sprzedane zostaną.

Kraków d. 2 Maja 1848 r.

Paweł *Więckowski* C. K. K. S.

Prawnie zajęte ruchomości jakoto: lustra, kanapy, stoły, stoliki i inne w drodze exekucyi Sądowéj sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w dniu 5 Maja 1848 r. o godzinie 10 z rana przed Sukiennicami M. Krakowa za gotową zapłatę.

Kraków dnia 2 Maja 1848 r.

Paweł *Więckowski* C. K. K. S.

Doniesienie prywatne.

Z dniem 10 b. m. i r. otwarte zostaną przy Podgórzu pod Nr. 122 KĄPIELE Wody Mineralnéj, w skład któréj wchodzą następujące części jako to: Części rozpuszczalne: Chlorek, siarkan magnezyi, siarkan sody. Części nierozpuszczalne: Siarkan wapna, krzemionka, kwas źródlany i gaz wodorodno siarkowy. Części te nadają téj wodzie własności skuteczne przeciw wszelkim rodzajom rumatyzmu, z któréj to przykréj choroby przez używanie tych kąpieli wiele osób zupełnie wyleczonemi zostały, lub znacznéj doznały ulgi. — Mieszkania można tam również po cenach umiarkowanych wynająć. (Ir.)